

Herpes zoster

Varicella zoster virus (VZV) způsobuje klinicky 2 různé choroby:

1. **Plané neštovice** (Varicella)
2. **Pásový opar**

VZV působí běžnou **encefalitidu**, zřídka pak **akutní diseminovanou encefalitidu**.

Patogeneze

Virus v latentní formě přežívá v **senzitivních gangliích zadních míšních kořenů**: *ganglion Gasseri* (nervus trigeminus) a *ganglion geniculi*. Infekce vzplane při **oslabení organismu** (operace, celková choroba aj.). Infekce se povětšinou šíří do periferie v příslušném kožním dermatomu.

Klinické příznaky

V průběhu dermatomu se objeví **bolest**, které někdy předchází **svědění**. Za pár dní se objeví **serózní** (až částečně hemoragický) **exantém** různého rozsahu, regionální lymfatické **uzliny** jsou **bolestivé** a **zduřelé**. Puchýřky po 2 týdnech zasychají, zanechávají **depigmentace** či hyperpigmentace, bolest postupně mizí. U části nemocných trvá silná neuralgická bolest v příslušném dermatomu i po odloučení krust. Ve 20 % jsou přítomny **parézy**,^[1] encefalitida vzácná.

Herpes zoster oticus

Při postižení *ganglion geniculi*. Puchýřky se objeví ve zvukovodu i kolem ucha. *Huntův syndrom* – porucha sluchu, závratě, paréza *nervus facialis* (n. VII).

Herpes zoster ophthalmicus

Léze *ganglion Gasseri*. Výsev puchýřků v I. větvi trigeminu (*nervus ophthalmicus*). Způsobuje konjunktivitidu a nebezpečí keratitidy. 50–70 % nemocných má oční komplikace. Predominantně se vyskytuje ve vyšším věku (v 5.–8. dekádě).^[2] V mozkomíšním moku nacházíme zmnožení lymfocytů

Léčba

Lékem volby je **aciklovir**. Sestupná kúra **prednisonu**. Dále také **tekutý pudr** k ošetření puchýřů, **ATB** proti superinfekci a na neuralgii **karbamazepin** či **tricyklická antidepresiva**.

Očkování

Živá vakcína Zostavax, indikovaná pro osoby starší 50 let. Po prodělání pásového oparu je doporučený odstup 6 měsíců. **Kontraindikované** u těhotných, imunosuprimovaných, u aktivní neléčené TBC, přecitlivělosti na složky vakcíny. Dostupné v ČR od r. 2014, není hrazené ze zdravotního pojištění.^[3]

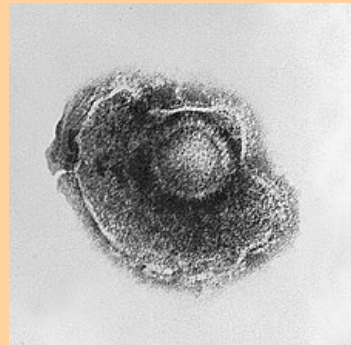
Odkazy

Reference

- SEIDL, Zdeněk a Jiří OBENBERGER. *Neurologie pro studium i praxi*. 1. vydání. Praha : Grada Publishing, 2004. ISBN 80-247-0623-7.
- Medixa - Herpes zoster (<http://cs.medixa.org/nemoci/pasovy-opar-herpes-zoster>)
- TOPINKOVÁ, Eva. *Herpes zoster a očkování proti němu* [online]. www.ProLékaře.cz, ©2014. [cit. 30. 10. 2014]. <<https://www.prolekare.cz/preventabilni-onemocneni-novinky/herpes-zoster-a-ockovani-proti-nemu-4256>>.

Varicella zoster virus

Herpesviridae

VZV v elektronovém mikroskopu

Typ NK	dsDNA
Zdroj	člověk
Přenos	transplacentárně, kapénkový přenos
Výskyt	kosmopolitní
Onemocnění	plané neštovice (primoinfekce), pásový opar (reaktivace)
Diagnostika	klinický obraz, epidemiologická anamnéza, sérologie, PCR
Terapie	symptomatická (antihistaminika, antivirotika), aciklovir
Očkování	živá očkovací látka (doporučená vnímavým jedincům), pasivní imunizace (hyperimunní globulin) u novorozenců infikovaných matek
MeSH ID	D006562 (https://www.medvik.cz/bmc/link.do?id=D006562)
Medscape	1132465 (https://emedicine.medscape.com/article/1132465-overview)

Exantém na kůži